

ارائه یک مدل جدید حق دسترسی به شبکه ریلی در راه آهن ج.ا.ایران

حمیدرضا احدی^۱

احسان نوری فرد^۲

مجید خشکرودیان^۳

چکیده

توجه به هزینه‌های بهره‌برداری از شبکه حمل و نقل ریلی، به‌ویژه هزینه‌های تعمیر و نگهداری، استهلاک، سوخت و زیرساخت، در تعیین حق دسترسی به شبکه ریلی، از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و لازم است سهم هریک از این عوامل در تعیین حق دسترسی به دقت برآورد شده و منابع حاصل از حق دسترسی، اولاً هزینه‌های بهره‌برداری را پوشش دهد، ثانیاً منابع مالی لازم را برای توسعه این صنعت فراهم کند و ثالثاً رقابت موثر با حمل و نقل جاده‌ای را امکان‌پذیر نماید.

هدف از این مقاله، ارائه مدلی جدید برای محاسبه حق دسترسی به شبکه ریلی، با توجه به مطالعات داخلی و تجارب بین المللی برخی از کشورهای پیشرفته در حمل و نقل ریلی می‌باشد، به نحوی که تعرفه پیشنهادی هم با شرایط ریلی کشور سازگار باشد و هم نیازهای تعرفه‌ای را برای یک سیستم پویای حمل و نقل ریلی به بهترین شکل مرتفع سازد. مهم‌ترین نکاتی که در مدل تعرفه پیشنهادی مورد توجه قرار گرفته است عبارتند از توجه به کل هزینه‌های راه آهن، ناحیه‌بندی نرخ تعرفه و توجه به تأثیر وزن ناخالص بار در کرایه حمل.

کلمات کلیدی: حق دسترسی، خصوصی سازی، ضریب کشش، راه آهن برنامه‌ای

^۱. استادیار و مدیر گروه آموزشی حمل و نقل ریلی دانشکده مهندسی راه آهن، دانشگاه علم و صنعت ایران

^۲. دانشجوی کارشناسی رشته مهندسی حمل و نقل ریلی، دانشکده مهندسی راه آهن، دانشگاه علم و صنعت ایران

^۳. دانشجوی کارشناسی رشته مهندسی حمل و نقل ریلی، دانشکده مهندسی راه آهن، دانشگاه علم و صنعت ایران